

Vestigingsplaats: HOOGKERK

6 november 2001

Prof.dr. P.H. Pellenbarg
Faculteit der Ruimtelijke
Wetenschappen
Rijksuniversiteit Groningen

Inhoud van deze inleiding

⌘ Vestigingstendenzen

Welke factoren beïnvloeden bedrijfsvestiging?
Welke trends zijn hier waar te nemen?
Is dat ook in Hoogkerk te merken?

⌘ Bedrijfsmobiliteit

Hoe mobiel is het bedrijfsleven eigenlijk?
Wat betekent dat voor Hoogkerk?

⌘ Economische kernzones

Wat zijn kernzones? Wat is het effect van de
ligging in de A7 zone voor Hoogkerk?

DOMINANTE VESTIGINGSFACTOREN 1900/1950/2000

⌘ 100 jaar geleden:

- transport kosten
- arbeidskosten

⌘ in de jaren vijftig:

- agglomeratie factoren

⌘ anno 2000:

- kennis en techniek
- woon- en leefklimaat
- milieu-overwegingen
- overheidsregulering
- image & representiviteit

van:
economisch
en technisch

naar :
sociaal en
economisch

SEGMENTEN vd locatiemarkt (Labels voor bedrijfsterreinen)

⌘ Business park

⌘ Kantorenpark

⌘ Logistiek centrum

⌘ Distributiepark

⌘ VAL-locatie

⌘ Multimodaal centrum

⌘ Technologisch centrum

⌘ Agro-centrum

⌘ Science park

⌘ Research park

⌘ Brain park

⌘ Teleport

⌘ Agro-centrum

⌘ Medipark

⌘ Air park

⌘ Eco-park

Segmentatiebeleid bedrijven-terreinen gemeente Groningen

- ⌘ Groningen voert een segmentatiebeleid (zie *Economisch Businessplan, 2000*)
Wat betekent dat voor Hoogkerk?
Vijf bedrijfslokaties:
- ⌘ Hgkerk-Oost/UTDephiaweg: lichte ind/groothandel
- ⌘ CSM-terrein: geïsoleerde grootschalige prod.lokatie
- ⌘ Kranenburg: ICT- en Biomedische bedrijvigheid
- ⌘ Westpoort: Gemengd terrein; ook Eco-park?!
- ⌘ International Business Park IBP: terrein voor grootschalige (buitenlandse) productiebedrijven

DEFINITIE VAN DUURZAME BEDRIJVENTERREINEN vlgz EZ

⌘ Definitie:

Samenwerking op bedrijventerreinen tussen bedrijven onderling en tussen bedrijven en overheden, gericht op het verbeteren van het (bedrijfs)economisch resultaat, **de vermindering van de milieubelasting, en een efficiënter ruimtegebruik**

(Min EZ 1998 Nota Duurzame Bedrijventerreinen)

OPTIES VOOR DUURZAME BEDRIJVENTERREINEN

⌘ STROMEN

UITWISSELING VAN ENERGIE, GRONDSTOFFEN, WATER	GEZAMENLIJK GEBRUIK VAN FACILITEITEN
COLLECTIEVE INZAMELING EN AFVOER AFVALSTOFFEN	GECOMBINEERD VERVOER VAN GOEDEREN EN MENSEN

⌘ GEBIEDEN

INTENSIEVER RUIMTEGEBRUIK	NUTSVOORZIENINGEN MET HOOG RENDEMENT
BEDRIJFSGERICHTE COMMER- CIELE VOORZIENINGEN	MULTIMODAAL TRANSPORT EN HOOGWAARDIG OPENB.VERVOER

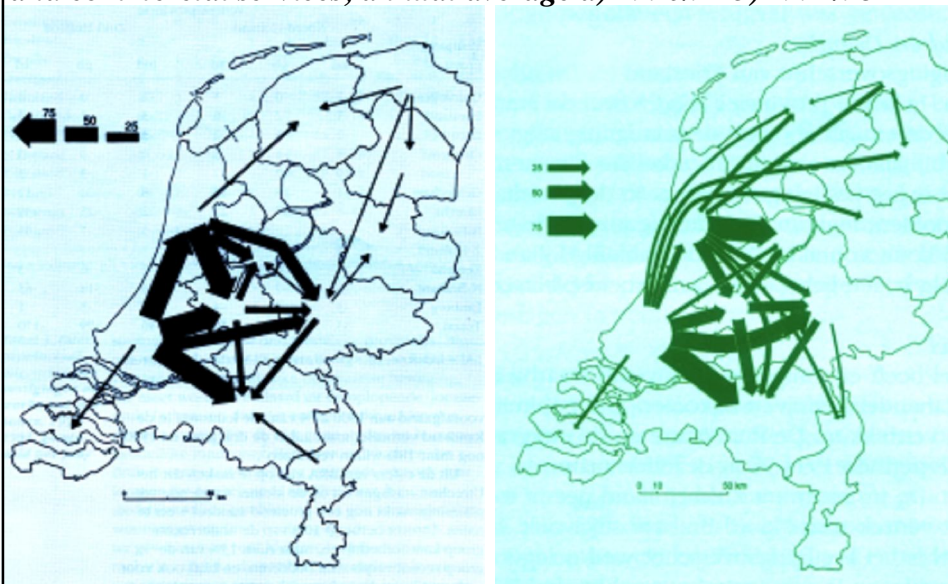
BEDRIJFSMOBILITEIT

- ⌘ Bedrijven zijn veel mobieler dan men denkt: elk jaar verhuist 8 of 9%
- ⌘ Nationale en regionale verhuispatronen; Groningen is een "verliesgebied"
- ⌘ Gestrande walvissen, ofwel de problematiek van "uitplaatsing"

Bedrijfmigratie Nederland 1995

<i>sector</i>	<i>aantal migratiefactor</i>	
⌘ industrie	3950	7.4
⌘ bouw	4250	7.7
⌘ groothandel	9800	10.1
⌘ detailhandel	6550	4.2
⌘ zakel.diensten	18400	10.0
⌘ pers. diensten	5750	5.1
⌘ andere diensten	19000	9.3
⌘ Totaal 1995	67700	7.9
⌘ totaal 1993	58000	7.4
⌘ totaal 1991	54000	7.3
⌘ totaal 1989	43000	6.7
⌘ totaal 1987	36000	6.1

Fig. 2 Interprovincial firm migrations in manufacturing, wholesale and commercial services, annual average a) 1990/91 b) 1994/95

Source: Kemper and Pellenberg (1993, 1997)

Bedrijfsmigratie

saldo per provincie gemiddeld 1994/95*

⌘ Groningen	-	45	⌘ Utrecht	-	31
⌘ Friesland		51	⌘ Noord-Holland	-	172
⌘ Drenthe		41	⌘ Zuid-Holland	-	314
⌘ Overijssel		3	⌘ Zeeland		14
⌘ Flevoland		136	⌘ Noord-Brabant		201
⌘ Gelderland		107	⌘ Limburg		10

* alleen industrie,
groothandel en
zakelijke diensten

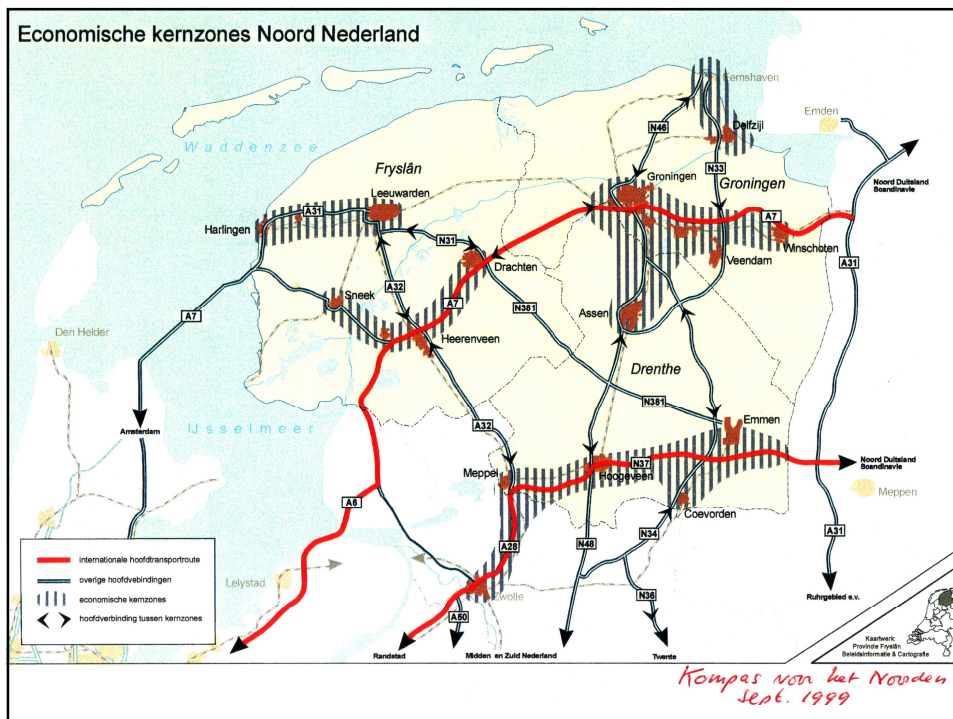
Bron: Pellenberg&Kemper
1999

Uitplaatsing van "gestrande walvissen"

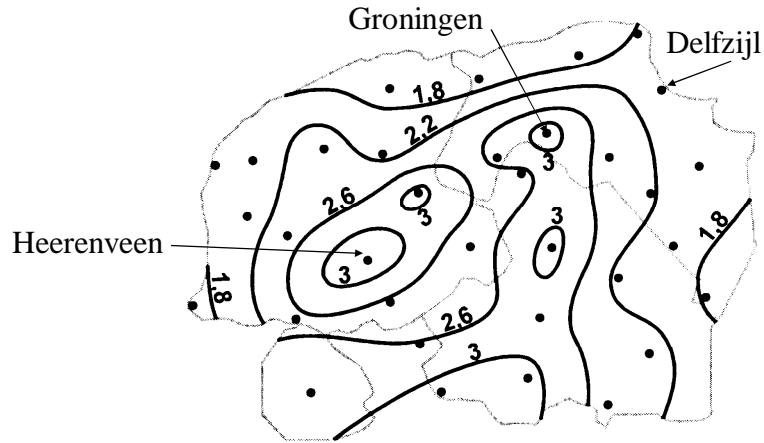
- ⌘ Bij 't verlopen van het 'technologisch getij' blijven grote bedrijven soms achter op hun oorspronkelijke vestigingslocaties net als walvissen op een strand - ze willen wel weg, maar kunnen niet. De investeringen in de lokale productie-installaties zijn zo hoog dat herbouw elders onmogelijk duur is.
- ⌘ In Hoogkerk gaat dit beeld met name op voor de beide suikerfabrieken

ECONOMISCHE KERNZONES

- ⌘ Vijf kernzones in Noord-Nederland:
 - **Westergo-zone** (Leeuwarden-Harlingen)
 - **A7 zone** (Drachten-Heerenveen)
 - **Groningen-Assen** (A28)
 - **Eemsmond** (Delfzijl-Eemshaven)
 - **Meppel-Emmen** (A37)
- ⌘ De belangrijkste zones corresponderen met toplocaties op de mental map
- ⌘ Vraag: heeft dit enig belang voor Hoogkerk?

Figuur 5.3 Gemiddelde waardering vestigingsplaatsen Noord-Nederland 1997

Locational preference by entrepreneurs, North-Netherlands 1997

Top10 locaties Noord-Nederland 1997
(op basis van enquête bij ondernemers)

- ⌘ 1. Heerenveen (was 7 in 1986)
- ⌘ 2. Meppel 5
- ⌘ 3. Groningen 1
- ⌘ 4. Hoogeveen 4
- ⌘ 5. Assen 2
- ⌘ 6. Drachten 3
- ⌘ 7. Emmeloord 6
- ⌘ 8. Beilen 11/12
- ⌘ 9. Leek 13
- ⌘ 10 Steenwijk 11/12

BELANG VOOR HOOGKERK?

- ⌘ Voordelen van locatie in een kernzone?
- ⌘ De "Noord-corridor" passeert hier ook!
- ⌘ Effecten van de magneetweefbaan.....